

Demokraternes store udfordring: Hvem skal slå Trump?

Af **Stine Kromann Dragsted**

Der er over et år til det amerikanske præsidentvalg, men debatten om, hvilken demokratisk kandidat, der kan slå præsident Trump, er allerede i fuld gang. Opgøret udspiller sig mellem kandidater fra forskellige fløje, generationer og baggrunde.

Kamala Harris hedder hun, en 54-årig senator fra Californien og den første præsidentkandidat, der er sort og kvinde. Manden, hun under en af Demokraternes første TV-dueller revsede for at have stemt imod at transportere sorte børn som hende selv til fortrinnsvist hvide skoler for at gøre op med raceadskillelse i 1960'erne, er den tidligere vicepræsident Joe Biden. Han er med sine 76 år den næstældste i feltet af demokratiske kandidater, kun overgået af 77-årige Bernie Sanders.

I meningsmålingerne har Biden hurtigt etableret sig som Demokrater-

nes favorit, og derfor er Kamala Harris langtfra den eneste, der har rettet sine skyts imod ham. Fra Irak-krig, sundhedsreform, immigration, straf-fereform til mere personlige emner som Bidens alder, køn og skarphe-
d har mange af de i alt 20 demokratiske kandidater forsøgt at udfordre spidskandidaten for at bryde ud af det store, brogede felt.

De første debatter mellem kandidaterne har vist, at kampen om hvem, der kan slå præsident Donald Trump i 2020, er i gang med at blotlægge dybe skillelinjer i det demokratiske parti på tværs af køn, race, generationer og ideologi.

En valgbar kandidat

Spørger man amerikanerne, hvem de vil pege på til at udfordre Trump, lyder det flertydige svar, at de først og fremmest ønsker sig en valgbar kandi-

---

Stine Kromann Dragsted (f. 1975) er freelance journalist, udenrigskorrespondent og radiovært på Radio4. Hun er uddannet cand.scient.pol fra Københavns Universitet og har derudover studeret og undervist i amerikansk politik på University of Washington. Stine Kromann Dragsted har desuden arbejdet med amerikansk valgdækning for en lang række skandinaviske medier bl.a. DR, SVT og NRK.

---

dat. Demokratiske og uafhængige vælgere er på udkig efter en person, der har den største chance for at genvinde det Hvide Hus i 2020, og skeler mindre til, om de kan lide vedkommende eller hvad kandidaterne står for, ifølge en lang række meningsmålinger.

Den konventionelle visdom har længe været, at en hvid – gerne ældre – mand, der kan appellere til vælgere hen over midten, har den bedste mulighed for at blive valgt til det amerikanske præsidentembede.

”Plejer” er død i en politisk virkelighed, hvor Trump har gjort op med alle politiske traditioner.

Men flere demokratiske strateger mener, at ”plejer” er død i en politisk virkelighed, hvor Donald Trump har gjort op med alle politiske traditioner, og hvor kvindelige, unge og ikke-hvide vælgere tegner den mest højlydte opposition til præsidenten. Det efterlader det demokratiske parti med en væld af ubekendte, når de skal vurdere, hvilken præsidentkandidat, der er mest valgbar.

For vil en kvindelige kandidat stå svagere end en mandlig, fordi demokratiske vælgere frygter en gentagelse af Hillary Clintons nederlag? Eller skal der netop en kvinde til at mobilisere de vælgergrupper, som bliver afgørende for at slå Trump?

Kan en hvid, ældre mand genvinde nogle arbejderklasse-vælgere fra Trump? Eller skal Demokraterne satse på en kandidat med en anden baggrund for at appellere til de sorte, latinamerikanske, unge og veluddannede vælgere?

Skal der skarpe politiske holdninger på områder som økonomi, sundhed og klima til at opildne den demokratiske base, sådan som stærke udmeldinger om race og immigration har konsolideret Trumps base? Eller vil et ryk mod venstre skræmme moderate vælgere bort og splitte Demokraterne?

Mand eller kvinde?

For første gang i USA’s historie har hele fem kvinder meldt sig i kapløbet om at blive præsident. Udover de tre senatorer Kamala Harris, Elizabeth Warren og Amy Klobuchar, stiller kongreskvinden Tulsi Gabbard og den spirituelle forfatter Marianne Williamson også op.

Bortset fra deres køn adskiller de kvindelige kandidater sig væsentlig fra hinanden på det politiske spektrum.

Elizabeth Warren er arbejderklassebarnet, der endte som juraprofessor med speciale i konkursret og som ophavskvinde til det amerikanske forbrugerbeskyttelsesråd. Som senator fra Massachusetts og præsidentkandidat er hun blevet populær på venstrefløjten for sin Bernie Sanders-lignende kamplyst og sine udførlige planer, om hvordan USA’s kapitalistiske system kan reformeres til gavn for landets middelklasse.

Mens Elizabeth Warren har stået stærkt i TV-duellerne og oplevet stigende opbakning i meningsmålingerne, er det indtil videre ikke lykkedes de to andre progressive kvindelige kandidater at slå igennem. Tulsi Gabbard, Irak-veteran og den første hindu valgt til USA’s kongres, blev udråbt af progressive demokrater til en ny stjerne i

partiet. Siden er hun kommet i modvind over sit syn på LGBT-retigheder og holdninger til terrorbekæmpelse. De færreste tager New Age-guruen Marianne Williamson alvorligt med hendes budskab om at hele et splittet USA ved at bringe kærlighed tilbage i politik.

Til sammenligning befinder Kamala Harris og Amy Klobuchar sig længere inde mod midten af det demokratiske parti, hvor pragmatisme og gradvise forandringer er i førersædet. Hvor Kamala Harris har vakt opmærksomhed ved at udfordrer storfavoritten Joe Biden, halter det for Amy Klobuchar fra Minnesota, der prøver at sælge sig selv som kandidaten, der kan vinde Trump-vælgere fra Midtvesten tilbage.

Hele 94 procent af amerikanere siger, at de er klar til at stemme på en kvindelig præsident, ifølge en måling foretaget af Gallup i maj 2019. Men Hillary Clintons nederlag i 2016 spørger stadig og to ældre, hvide mænd, Joe Biden og Bernie Sanders, dominerer indtil videre meningsmålingerne hos Demokraterne.

En af de vælgere, der synes det er på tide, at en kvinde bliver USA's præsident, er Theresa Jones fra delstaten South Carolina. Alligevel hælder hun til at støtte Joe Biden i de demokratiske primærvalg, der starter 3. februar og slutter 16. juni, hvorefter Demokraternes præsidentkandidat bliver kåret ved et partikonvent i juli 2020.

”Jeg tror, at mange folk ikke stemte på hende, fordi hun var en kvinde,” siger Theresa Jones om Hillary Clinton til CNN. ”Og jeg tror, at de endte med

at stemme på Trump, fordi han er en mand, hvis du vil vide sandheden, og jeg tror, at det i sidste ende skadede os.”

Theresa Jones er ikke den eneste demokrat eller kvinde, der, plaget af Hillary Clintons nederlag, overvejer at satse på en mandlig kandidat i 2020. Lidt over halvdelen af kvindelige vælgere mener, at sexismen var medvirkende til, at Hillary Clinton tabte til Trump, og hele 76 procent af demokratiske vælgere tror, at Hillary Clintons køn var en belastning i valgkampen ifølge en meningsmåling fra Ipsos.

Den samme undersøgelse viser, at kun en tredjedel af amerikanske vælgere tror, at deres egne naboer er klar til at stemme en kvinde ind i Det Hvide Hus. Et fænomen valgforskere kalder ”kønsdiskrimination per stedfortræder”, som kan få betydning i et valgår, hvor vælgere netop siger, at de prioriterer valgbarhed højt. Den tidligere vicepræsident Joe Biden har ikke overraskende bygget sin kampagne op på præmissen om, at han er uundgåelig, fordi han er den eneste kandidat, der med sikkerhed kan forhindre fire år mere med Trump.

Hele 94 procent af amerikanere siger, at de er klar til at stemme på en kvindelig præsident.

Blandt valgforskere er der enighed om, at en betydelig del af Donald Trumps vælgere ikke brød sig om Hillary Clinton, fordi hun var kvinde, og at denne gruppe er svær for en kvindelig præsidentkandidat at vinde over i 2020. Men de fleste eksperter peger samtidig på, at disse vælgere – såkaldte traditionalister – ikke er swingvælgere, der ville overve-

FOTO: Den demokratiske senator Kamala Harris har markeret sig i opløbet til næste års amerikanske præsidentvalg ved - ud over at være sort kvinde - at udfordre favoritten Joe Biden.

(Foto: Wikipedia Commons/Gage Skidmore)

FOTO: Fem af Demokraternes kandidater til at udfordre den siddende præsident er kvinder. Senator Elizabeth Warren er blevet populær på venstrefløjten med en linje, der appellerer til Bernie Sanders' følgere.

(Foto: Wikipedia Commons/Gage Skidmore)

je at stemme demokratisk. Til gengæld viser erfaringerne fra midtvejsvalget i 2016, at kvindelige kandidater fra det demokratiske parti havde succes med at mobilisere ikke alene kvindelige vælgere til at gå til stemmeboksen, men også andre afgørende grupper i den demokratiske base som unge, minoriteter og højtuddannede vælgere.

På 100-året for kvindernes stemmeret i USA, tyder alt på, at mobiliseringen af kvindelige vælgere i 2020 bliver afgørende for, om Demokraterne kan spænde ben for Trump. Kvinder var de første til at marchere i gaderne i protest mod en præsident, der vandt på trods af beskyldninger om seksuelle overgreb, og kvinder har været de første til at desertere fra Trumps vælgerbase. Samtidig har MeToo-bevægelsen givet mange amerikanske kvinder troen på, at magtfulde mænd kan udfordres, hvis de ikke betragter kvinder som ligeværdige borgere.

Derfor forsøger kvindelige kandidater som Elizabeth Warren og Kamala Harris at vende kønsspørgsmålet på hovedet. For hvem er mere oplagt til at udstille Trumps syn på kvinder under valgkampen og dermed opildne demokratiske vælgere end kvindelige kandidater som dem? De peger på Demokraternes leder i kongressen Nancy Pelosi som bevis på, at Trump har svært ved at håndtere en stærk kvinde, der holder hovedet koldt og holder fast i sin politiske overbevisning.

Hvid identitet eller plads til forskellighed

Det er ikke bare kvinder, der stiller op i stort antal. Det demokratiske felt har

aldrig bestået af så mange ikke-hvide kandidater – flere af dem med immigrantbaggrund.

Udover Kamala Harris, som er datter af en indisk mor og jamaicansk far, der begge immigrerede til USA, er der tech-entreprenør Andrew Yang, hvis forældre immigrerede fra Taiwan og Julian Castro fra Texas, der var Obamas tidligere bolig- og byudviklingsminister og er barnebarn af mexicanske immigranter. Yang og Castro har – ligesom den sorte senator fra New Jersey Cory Booker – fået ros for at udfordre spidskandidaterne i debatter om offentlige ydelser, immigration og reform af strafferetten, men de har endnu ikke haft held med at bryde igennem som oplagte spidskandidater.

Med sin sejr i 2008 viste Obama, at et flertal af amerikanerne er klar til en ikke-hvid præsident, og at Demokraterne kan vinde Det Hvide Hus ved at samle en såkaldt regnbuekoalition af sorte, latinamerikanske, unge, kvindelige og højtuddannede vælgere.

Demokraternes selvransagelse efter nederlaget til Trump i 2016 har ført til en åben og uafklaret intern strid om, hvorvidt partiet skal finde en kandidat, der kan gå i Barack Obamas fodspor, eller i stedet satse på en kandidat, der vil forsøge at vinde den hvide, vrede arbejderklasse tilbage fra Trump. Kandidater som Kamala Harris, Julian Castro og Cory Booker stiller op på et løfte om, at kunne genskabe Obamas koalition ved at øge afroamerikansk og latinamerikansk valgdeltagelse og begejstre demokratiske vælgere, fordi de i højere grad afspejler partiets forskelligartede base.

Det er et løfte, der bygger på teorien om, at Hillary Clintons nederlag i nøgle-delstater som Ohio, Michigan og Wisconsin i højere grad skyldtes utilstrækkelig opbakning blandt sorte amerikanere, unge vælgere og andre minoriteter i storbyer som Detroit, Cleveland og Milwaukee end hendes problem med at tiltrække ældre, hvide vælgere fra landet. Mens Obama for eksempel sikrede sig 96 procent af de sorte vælgere i Ohio i 2008, faldt Hillary Clintons andel til 88 procent. På landsplan vendte sorte vælgeres valgdeltagelse for første gang i 20 år pilen nedad fra en rekordhøj andel på 66,6 procent ved præsidentvalget i 2012 til 59,6 procent, da Hillary Clinton tabte i 2016.

Trump har gjort det klart, at hans kampagne for at blive genvalgt i 2020 igen vil bygge på budskabet om, at immigranter og amerikanere, der ikke er hvide eller kristne, udgør en trussel imod USA. Præsidentens stramme immigrations-linje og hans opfordring til kvindelige demokratiske kongresmedlemmer med anden etnisk og religiøs baggrund om at ”rejse hjem” viser, at han er klar til at gå langt med ”os imod dem”-retorikken, hvor politiske modstandere fremstilles som fjender, der står i vejen for at løftet om at ”Make America Great Again”.

Men Trumps budskab kan, udover at mobilisere hans egen base, også opildne USA's voksende andel af ikke-hvide vælgere til at gå til stemmeboksen i protest.

Spørgsmålet er, om denne gruppe ikke-hvide vælgere vil føle sig bedre repræsenteret af en demokratisk kandidat, der i højere grad ligner dem selv. Eller om for eksempel Joe Biden kan trække på sin popularitet som vicepræsident for USA's første sorte præsidents til at få de samme vælgeres opbakning. Indtil videre bygger Joe Bidens føring i målingerne netop på en solid opbakning blandt afroamerikanske vælgere.

Venstrefløj eller midterparti?

Det lykkedes ikke den selverklærede ”demokratiske socialist” Bernie Sanders at slå Hillary Clinton i primærvalgkampen i 2016. Men hans budskab om gratis adgang til sundhedsvæsenet og til videregående uddannelser og hans opfordring til et opgør med Wall

Street har skabt en entusiastisk græsrodsbevægelse og styrket partiets venstrefløj.

Derfor står Bernie Sanders ikke længere alene med sit budskab om, at det demokratiske parti kun kan vinde over Trump, hvis det stiller med en rebel, der kan udfordre den tidligere byggematadors image som en anti-elitær forkæmper for folket.

Som en kvindelig pendant til Bernie Sanders har den energiske Elizabeth Warren vakt stor begejstring på venstrefløjen. ”Jeg har en plan!”, lyder Warrens nu velkendte refræn til vælgermøder, hvor hun i detaljer forklarer tilhørerne, hvordan de vil blive bedre og mere lige stillet, hvis det

Mere venstreorienterede standpunkter er blevet mainstream i det store dele af det demokratiske parti.

kapitalistiske system i USA forandres drastisk og det offentlige kommer til at spille en langt større rolle.

Med deres mange vidtgående forslag er det lykkedes Sanders og Warren at sætte den politiske dagsorden i debatterne med deres demokratiske modstandere og rykke feltet af præsidentkandidater mod venstre. Selvom langt fra alle kandidater støtter Sanders og Warrens krav om at offentliggøre det amerikanske sundhedsvæsen, er for eksempel Kamala Harris, Cory Booker og Julian Castro enige i, at det offentlige skal spille en større rolle for at sikre, at alle har adgang til sundhedssystemet. Blandt spidskandidaterne står Joe Biden derfor alene om at forsvare Obamas sundhedsreform, som sikrede Demokraterne stor vælgeropbakning ved midtvejsvalget i 2018, efter at Republikanerne i kongressen havde kæmpet for at afskaffe den.

At langt de fleste demokratiske kandidater samtidig forsøger at overgå hinanden i, hvem der bedst kan bekæmpe alt fra kønsdiskrimination og racisme til klimaforandringer og ikke viger fra at tale våbenkontrol og afkriminalisering af immigranter, der krydser grænsen illegalt, viser, at mere venstreorienterede standpunkter er blevet mainstream i det store dele af det demokratiske parti.

Sanders, Warren og andre mindre kendte venstreorienterede kandidater som milliardæren Tom Steyer, argumenterer netop for, at der er appetit i det amerikanske vælgerkorps for grundlæggende politiske forandringer som en antidosis mod Trump.

Det har fået flere demokratiske kongresmedlemmer og guvernører til at løfte pegefingeren og minde om, at det

ikke kun er de meget synlige, venstreorienterede kongresmedlemmer som Alexandria Ocasio-Cortez eller Ilhan Omar, der sikrede partiet en overvældende sejr ved midtvejsvalget i 2018. Når Demokraterne genvandt Repræsentanternes Hus og hele syv guvernørposter, lykkedes det ikke mindst, fordi midtsøgende kandidater overtalte moderate vælgere til at vende tilbage til den demokratiske fold, siger de.

”Det er vigtigt med ideologiske standpunkter på en lang række områder, men det nytter kun, hvis vi også tilbyder konkrete løsninger på de ting, der virkelig batter,” understreger Gretchen Whitmer, der i 2018 med sloganet ”Fix the damn roads” genvandt guvernørposten fra Republikanerne i Michigan, en af de svingstater, Trump vandt i 2016. Til et sommermøde for demokratiske guvernører i juli lød advarslen fra Whitmer og fra hendes guvernør-kolleger fra New Mexico og Rhode Island, at en hård venstredrejning under primærvalget kan hjælpe Trump til at fremstille det demokratiske parti som et bundt farlige socialister og dermed skræmme midtervælgere.

Nervøsiteten i denne del af partiet er vokset, efter at favoritten Joe Biden, allerede inden primærvalgene er skudt i gang, flere gange har snublet i forsøget på at navigere de nye kulturelle strømninger i den amerikanske race- og kønsdebat. Biden har godt nok beholdt førertrøjen, men i meningsmålinger giver vælgere udtryk for, at han ikke er deres fortrukne kandidat, og at deres fortsatte opbakning afhænger af, om Biden bliver ved at fremstå som den mest valgbare i det demokratiske felt.

Imens konkurrerer andre kandidater om at overtage Bidens rolle som bannerføreren for demokratisk pragmatisme i 2020. Men hverken Beto O'Rourke, der næsten slog den republikanske senator Ted Cruz i Texas i 2016, Pete Buttigieg, en 37-årig homoseksuel borgmester fra den lille by South Bend i Indiana, eller senator Amy Klobuchar, der vandt i valgdistrikter i Minnesota, hvor Trump står stærkt, har haft held med at begejstre vælgerne med fortællinger om deres succes i mere konservative delstater.

Opskriften på en vinder

Mand, kvinde, sort, hvid, ung, gammel, venstre, højre. Det er bare nogle af de skillelinjer, vælgerne i primærvalgene skal forholde sig til, når de i januar begynder at stemme om, hvem af de demokratiske kandidater, der skal udfordre præsident Trump.

Mindst lige så afgørende bliver det, om den endelige vinder bagefter formår at forene partiet. Hvis Demokraterne står splittede tilbage efter primærvalgkampen, vil deres præsidentkandidat gå svækket ind i præsidentvalgkampen akkurat som Hillary Clinton gjorde efter opgøret med Bernie Sanders.

"Ret skytset mod Trump," lyder opfordringen derfor fra Washington Posts politiske kommentator Eugene Robinson, der mener, at demokratiske vælgerne først og fremmest er på udkig efter en slagsbror, der tør råbe op om, hvad han kalder Trumps "racisme, kvindehad og xenofobi." Men der er langt fra enighed om, hvilke personlige kvaliteter og hvilken type strategi, der står sig bedst i en valgkamp, som ser ud til at blive en af de

mest beskidte og grænseoverskridende i USA's historie.

Mens Joe Biden, Bernie Sanders, Elizabeth Warren og Kamala Harris fremstiller sig selv som kamplystne kandidater, der kan gå i kødet på Trump, er der andre som tilslutter sig Michelle Obamas "when they go low, we go high"-budskab om, at hvis først Demokraterne nedværdiger sig til mudderkastning, så har Trump vundet. Kandidater som Amy Klobuchar, Beto O'Rourke og Cory Booker har alle slået til lyd for, at Trumps provokationer bedst kan pareres ved at holde fokus i valgkampen på de konkrete emner, som vælgerne brænder for.

En ting er der konsensus om. Der skal en overvældende valgdeltagelse til blandt demokratiske vælgere for at gøre op for et valgsystem, som favoriserer de tyndt befolkede delstater, der i 2016 sikrede Trump sejren med et mindretal af vælgerne. At vinde i 2020 kræver en demokratisk kandidat med en vision for, hvad USA er for et land, og hvad det vil sige at være amerikansk, der kan inspirere en langt større koalition af vælgere, end den loyale Trump-base, som synes, præsidenten har leveret på sine løfter, er enig i hans politikker og begejstret for hans ukonventionelle måde at lede landet på.

Opskriften, på hvad der skaber en valgbar demokratisk præsidentkandidat, vil blive afprøvet igen og igen det kommende år, mens de demokratiske kandidater forsøger at overbevise vælgerne om, at netop de besidder de egenskaber, der skal til for at slå Trump.

